

Sygn. akt: II AKa 192/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Piotr Filipiak (spr.)
Sędziowie	SA Marek Charuza SA Aleksander Sikora
Protokolant	Agnieszka Bargiel

przy udziale Prokuratora Prokuratury Regionalnej w Krakowie Marka Sosnowskiego

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2021 r. sprawy

H. P., c. J. i A., ur. (...) w M.

oskarżonej o czyn z art. 286 § 1 kk oraz w zw. z art. 294 § 1 kk, art. 271 § 1 i § 3 kk i inne

na skutek apelacji obrońcy oskarżonej

od rozstrzygnięcia z punktu 5 wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 22 grudnia 2017 roku, sygn. akt V K 30/15

1. utrzymuje wyrok w mocy w zaskarżonej części;
2. zwalnia oskarżoną H. P. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.

SSA Marek Charuza SSA Piotr Filipiak SSA Aleksander Sikora

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 192/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 22 grudnia 2017 roku, sygn. akt V K 30/15 (rozstrzygnięcie z punktu 5).

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz	

niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiążle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	Zarzut z punktu 9 apelacji obrońcy oskarżonej H. P..	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Ustosunkowując się do tego zarzutu w pierwszej kolejności zaznaczyć trzeba, że musi on być rozpatrywany przez przyzmat zapatrywania prawnego wyrażonego przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 marca 2021 roku, sygn. akt IV KK 203/20, albowiem niezależnie od okoliczności w postaci jego podzielenia przez tut. Sąd orzekający w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę, jest ono dla Sądu Apelacyjnego w przedmiotowej sprawie wiążące.</p> <p>Mianowicie, Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że korzyści majątkowej, o jakiej mowa w art. 45 § 1 k.k., nie należy rozumieć jako tylko dochodu (zysku), czyli nadwyżki wpływu nad wydatkami. Owa korzyść to przychód sprawcy.</p>		

Mając powyższe w polu widzenia, na wstępie zaznaczyć trzeba, że wobec prawomocnego skazania oskarżonej H. P. wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 22 grudnia 2017 roku, sygn. akt V K 30/15, za czyn przypisany jej w punkcie 1 wskazanego wyroku, w pełni uprawnione i uzasadnione jest przyjęcie, że oskarżona uzyskała z popełnienia tego czynu korzyść majątkową, przy czym jednocześnie pamiętać należy, że oskarżona czynu tego dopuściła się działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, czego implikacje omówione zostaną w dalszej części niniejszego uzasadnienia.

Idąc dalej, w ślad za Sądem I instancji, stwierdzić należy, że w przedmiotowej sprawie nie można było dokładnie ustalić, jaką kwotę uzyskał (...) ze sprzedaży produktów ropopochodnych jako oleju napędowego, albowiem nie zachowała się cała dokumentacja sprzedaży, a ponadto (...) udzielał tzw. „upustów pozafakturowych”. Innymi słowy, nie można było dokładnie ustalić wysokości przychodu osiągniętego z tego tytułu przez m.in. oskarżoną H. P..

Jednocześnie jednak, w pełni uzasadnione jest przyjęcie, że wysokość uzyskanego przychodu nie mogła być niższa od wysokości kwoty, za którą (...) nabył produkty ropopochodne, które następnie wprowadził do obrotu jako pełnowartościowy olej napędowy.

Ustalona natomiast w ten sposób wysokość przychodu w kwocie 32.765.333,13 złotych, odpowiadająca tym samym wysokości korzyści majątkowej uzyskanej z popełnienia przestępstwa, jest kwotą pewną,

albowiem odpowiada wartości przedmiotu przestępstwa prawomocnie przypisanego oskarżonej H. P. w punkcie 1 (a także w punkcie 2) wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 22 grudnia 2017 roku, sygn. akt V K 30/15.

Jak już wyżej zaznaczono, czynu przypisanego w punkcie 1 w/wym wyroku oskarżona H. P. dopuściła się działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami. Mając zaś to na względzie wskazać trzeba, że w sytuacji, w której nie można - ze względu na ułomność postępowania dowodowego - ustalić rozmiarów korzyści uzyskanych z przestępstwa przez poszczególnych współsprawców, orzeka się przepadek korzyści w częściach równych (zob. Kodeks karny, Komentarz, pod red. Mariana Filara, wyd. V, WK 2016, teza 8 do art. 45). W powołanym komentarzu wskazano, że zasadnie Sąd Najwyższy przyjął, że: "Określony w art. 45 § 1 k.k. środek karny przepadku korzyści majątkowej lub jej równowartości orzeka się wobec współsprawców przestępstwa w częściach, w jakich według dokonanych ustaleń faktycznych osiągnięta wspólnie korzyść majątkowa im przypadła. W razie trudności z dokładnym ustaleniem wartości udziałów w korzyści majątkowej osiągniętej przez poszczególnych współsprawców orzeka się przepadek tej korzyści lub jej równowartości w częściach równych" (postanowienie SN z 30 listopada 2011 r., I KZP 16/11, OSNKW 2011, nr 12, poz. 107).

A skoro tak, to orzeczona w punkcie 5 powołanego wyroku wobec oskarżonej H. P., tytułem przepadku równowartości części

korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa przypisanego w punkcie 1, kwota 250.000,00 złotych, stanowi jedynie część (ułamek) kwoty, która z tego tytułu mogła zostać wobec niej orzeczona, a to z uwagi na liczbę współsprawców, obejmującą pięć osób (vide str. 57 uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 22 grudnia 2017 roku, sygn. akt V K 30.15). Wyłącznie dla zobrazowania relacji wysokości kwoty orzeczonej do wysokości kwoty, która mogła zostać wobec oskarżonej orzeczona warto wskazać, że gdyby nawet liczba współsprawców sięgała 100 osób, to i tak kwota możliwa do orzeczenia byłaby znacznie wyższa od kwoty orzeczonej, albowiem wynosiłaby 327.653,33 złotych.

Jakkolwiek, wobec zaskarżenia rozstrzygnięcia z punktu 5 wyłącznie na korzyść H. P., podwyższenie kwoty orzeczonej wobec oskarżonej, tytułem przepadku równowartości części korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa przypisanego oskarżonej w punkcie 1 zaskarżonego wyroku, nie było możliwe, to jednak w tych warunkach, z uwagi na okoliczności omówione wyżej, zasadnym było zaakceptowanie kwoty przyjętej przez Sąd I instancji.

W konsekwencji, Sąd Apelacyjny utrzymał w mocy rozstrzygnięcie z punktu 5 wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 22 grudnia 2017 roku, sygn. akt V K 30/15.

Wniosek

Wniosek o uchylenie orzeczonego wobec oskarżonej H. P.

zasadny

przepadku równowartości części korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa.	# częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Wniosek niezasadny z powodów omówionych wyżej.		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
4.1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Sąd Apelacyjny utrzymał w mocy rozstrzygnięcie z punktu 5 wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 22 grudnia 2017 roku, sygn. akt V K 30/15.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Wyżej wskazane rozstrzygnięcie zostało utrzymane w mocy wobec nie podzielenia zasadności skierowanego przeciwko niemu zarzutu.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany

Zwiąże o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
5.3.1.1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia	
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia	
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia	
5.3.1.4.1.	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
Punkt 2 wyroku.	Z uwagi na sytuację majątkową oskarżonej H. P., postrzeganą w szczególności przez pryzmat orzeczonych wobec niej ciężarów majątkowych, Sąd Apelacyjny zwolnił oskarżoną od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych postępowania odwoławczego.

7. PODPIS
SSA Marek Charuza SSA Piotr Filipiak SSA Aleksander Sikora

1.3. Granice zaskarżenia	
Kolejny numer załącznika	1
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonej H. P..
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Rozstrzygnięcie z punktu 5 wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 22 grudnia 2017 roku, sygn. akt V K 30/15.
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia	
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości
# w części	# co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność	

	kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana